

HRVATSKA ZAJEDNICA RAČUNOVOĐA
I FINANCIJSKIH DJELATNIKA

Interna revizija i kontrola

Zagreb - Opatija, 24. - 26. rujna 2015.

ODBOR ZA ORGANIZACIJU SAVJETOVANJA:

prof. dr. sc. Lajoš Žager - predsjednik, **mr. sc. Bogomil Cota**,
prof. dr. sc. Danimir Gulin, **Marijana Krivec**, **Senka Presečan**,
izv. prof. dr. sc. Ivana Mamić Sačer, **doc. dr. sc. Sanja Sever Mališ**,
mr. Stanko Tokić, **prof. dr. sc. Boris Tušek**

Izdavač:

HRVATSKA ZAJEDNICA RAČUNOVOĐA I FINANCIJSKIH DJELATNIKA

Za izdavača:

mr. sc. Bogomil COTA

Redaktor:

prof. dr. sc. Lajoš ŽAGER

Stručno uređenje:

prof. dr. sc. Lajoš ŽAGER

Lektorica:

Ana KRIVEC, prof.

Korektor:

Damir MALIGEC

Grafičko uređenje i prijelom:

Željka PERVAN

Tisak:

SVEUČILIŠNA TISKARA, Trg M. Tita 14, Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 000912579

ISBN 978-953-277-100-8

PREDGOVOR

Sekcija internih revizora Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika ustrojena je prije 18 godina kao oblik dobrovoljnog udruživanja stručnjaka koji se bave internom revizijom te pravnih osoba radi zaštite i promicanja zajedničkih strukovnih interesa i ciljeva. U tom kontekstu, Sekcija svake godine organizira savjetovanje pod već tradicionalnim nazivom INTERNA REVIZIJA I KONTROLA. Ovogodišnje, 18. savjetovanje održat će se u Opatiji od 24. do 26. rujna 2015. Tijekom trodnevnog susreta bit će prezentirano osamnaest tema iz područja interne revizije i kontrole te njima povezanih područja.

Savjetovanje će započeti plenarnim dijelom tijekom kojeg će se izložiti šest tema pri čemu će se posebna pozornost pridati upravljanju rizicima, prijevarama, novim trendovima u razvoju internih kontrola, ali će se moći čuti i predložena poboljšanja Međunarodnog okvira profesionalnog djelovanja. Između dva ciklusa prezentacija, bit će održana i svečana promocija internih revizora. Naime, pored Savjetovanja internih revizora, Sekcija internih revizora redovito organizira i edukaciju - obrazovanje i polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog internog revizora. Na kraju ovog zbornika radova nalazi se popis osoba koje su polaganjem ispita tijekom 2014. godine stekli zvanje ovlašteni interni revizori u organizaciji Sekcije internih revizora Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika.

Rad po sekcijama predviđen je za drugi dan savjetovanja, kada će se, kao što je to uobičajeno, sudionici savjetovanja moći odlučiti između paralelnih sekcija iz područja banaka i drugih financijskih institucija, gospodarstva i javnog sektora. U sekciji Interna revizija u bankama i drugim financijskim institucijama bit će riječi o bankovnoj uniji u kontekstu financijske i fiskalne stabilnosti Europe te će se moći raspravljati i na temu odnosa upravljačkih tijela prema internoj reviziji. Procesni pristup interne revizije bit će obrađen u drugoj sekciji pod nazivom Interna revizija u gospodarstvu, a tom će se prilikom na primjeru djelatnosti trgovine na malo prezentirati proces interne revizije na praktičnom slučaju. Nakon toga nastavit će se sa studijom slučaja na primjeru Croatia Airlinesa i specifičnostima upravljanja rizicima navedenog poslovnog subjekta. U trećoj sekciji, Interna revizija u javnom sektoru, raspravljat će se o područjima za unaprijeđenje i daljnji razvoj aktivnosti unutarnje revizije korisnika proračuna te o uvijek interesantnoj temi - upravljanju rizicima javne nabave. Nakon pauze predviđen je rad u dvije paralelne sekcije. U sekciji Informacijske tehnologije i interna revizija predstaviti će se novi izazovi interne revizije s aspekta računalne forenzike te će se pobliže prezentirati web servisi za upravljanje projektima. Sudionici savjetovanja koji su više zainteresirani za poreznu problematiku mogu birati sekciju Porezi i interna revizija u okviru koje će biti riječi o interakciji interne revizije i porezne funkcije te o poreznom tretmanu reinvestirane dobiti u 2015. godini.

Posljednjeg dana savjetovanja tijekom plenarnog dijela bit će izložene dvije teme. Prva se odnosi na sličnosti i razlike angažmana s izražavanjem uvjerenja i savjetodavnih usluga interne revizije, a završit će se s temom testiranja učinkovitosti internih kontrola od strane interne revizije. Najvažniji zaključci, prijedlozi i sugestije sa sekcija održanih u okviru ovog savjetovanja bit će izloženi kao izvješća sa sekcija te će se u tom svjetlu i zaključiti 18. savjetovanje.

Sekcija internih revizora Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika zahvaljuje svim autorima radova, izvođačima, moderatorima, ali i svim sudionicima koji će svojim

prisustvom i radom u savjetovanju doprinijeti kvaliteti ovog strukovnog skupa. Također zahvaljujemo sponzoru savjetovanja, uglednoj revizorskoj tvrtki EY Hrvatska. U okviru ovog Zbornika predstavljeni su radovi stručnjaka iz inozemne i domaće revizorske i računovodstvene prakse (Ernst & Young d.o.o. Zagreb, Ernst & Young Czech Republic, Revsar, Udruženje internih revizora BIH priznatog kao IIA BIH, Deloitte d.o.o., Croatia Airlines, Lidl Hrvatska, Intesa Sanpaolo Card d.o.o., HEP, HIIR, HZrIF, HT d.d., HPB, Ministarstvo financija, Državni ured za reviziju, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Odjel za ekonomiju i turizam "dr. Mijo Mirko-
vić" Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli).

S obzirom na mnoštvo autora i različite teme, postoji mogućnost da se u Zborniku pojave i određene razlike u pojmovnom određenju ili kategoriziranju određenih termina o kojima će se moći detaljnije raspraviti u okviru samog savjetovanja. Sve zasluge, ali i odgovornosti za napisane i izložene radove u Zborniku pripadaju upravo autorima radova.

Sekcija internih revizora nastavlja s intenzivnom suradnjom s Hrvatskim institutom internih revizora (HIIR) koja je započeta 2006. godine, te Europskom konfederacijom instituta za internu reviziju (European Confederation of Institutes of Internal Auditing - ECIIA).

Naposljetku, nadamo se uspješnom radu 18. savjetovanja te se unaprijed zahvaljujemo na svim primjedbama i prijedlozima tijekom trajanja savjetovanja.

Organizator

SADRŽAJ

PLENARNI DIO

• moderator: prof. dr. sc. Lajoš Žager

Slaven Đuroković

EY d.o.o., Zagreb

POVEZANOST UPRAVLJANJA PROFITABILNOŠĆU I UPRAVLJANJA RIZIKOM..... 1

Prof. dr. sc. Boris Tušek

Ekonomski fakultet, Zagreb

PREDLOŽENA POBOLJŠANJA MEĐUNARODNOG OKVIRA PROFESIONALNOG
DJELOVANJA 13

Mr. sc. Ankica Kolobarić

IIA, BiH

Hazim Arnautović

REVSAR, BiH

INTERNA REVIZIJA I PRIJEVARE 47

Prof. dr. sc. Lorena Mošnja-Škare

Sveučilište J. Dobrila, Odjel za ekonomiju i turizam Dr. Mijo Mirković, Pula

Izv. prof. dr. sc. Robert Zenzerović

Sveučilište J. Dobrila, Odjel za ekonomiju i turizam Dr. Mijo Mirković, Pula

NOVI TRENDOWI U RAZVOJU INTERNIH KONTROLA 59

Doc. dr. sc. Sanja Sever Mališ

Ekonomski fakultet, Zagreb

ULOGA INTERNE REVIZIJE U UPRAVLJANJU RIZICIMA S POSLOVNIM PARTNERIMA... 73

SEKCIJE

Sekcija A - Interna revizija u bankama i drugim finansijskim institucijama

• moderator: prof. dr. sc. Danimir Gulin

Izv. prof. dr. sc. Anita Pavković

Ekonomski fakultet, Zagreb

BANKOVNA UNIJA: *CONDITIO SINE QUA NON* FINANCIJSKE I FISKALNE
STABILNOSTI EUROPE 91

Miroslav Marić

Hrvatska poštanska banka, Zagreb

ODNOS UPRAVLJAČKIH TIJELA PREMA INTERNOJ REVIZIJI 109

V

Sekcija B - Interna revizija u gospodarstvu

- *moderatorica: Alma Delić*

Krunoslav Kovač

LIDL, Zagreb

PROCES INTERNE REVIZIJE U DJELATNOSTI TRGOVINE NA MALO (LIDL)..... 121

Jasmin Bajić

CROATIA AIRLINES, Zagreb

UPRAVLJANJE RIZICIMA - STUDIJA SLUČAJA CROATIA AIRLINES..... 133

Sekcija C - Interna revizija u javnom sektoru

- *moderatorica: izv. prof. dr. sc. Ivana Mamić Sačer*

Nikolina Bibić

Ministarstvo financija RH, Zagreb

PODRUČJA ZA UNAPRJEĐENJE I DALJNI RAZVOJ AKTIVNOSTI UNUTARNE
REVIZIJE KORISNIKA PRORAČUNA..... 157

Dr. sc. Verica Akrap

Državni ured za reviziju, Zagreb

UPRAVLJANJE RIZICIMA JAVNE NABAVE..... 171

Sekcija D - Informacijske tehnologije i interna revizija

- *moderatorica: prof. dr. sc. Katarina Žager*

Višnja Komnenić, univ. spec. inf., dipl. ing. el.

HEP d.o.o., Zagreb

RAČUNALNA FORENZIKA U POSLOVNOM SVIJETU - IZAZOV ZA
INTERNOG REVIZORA..... 185

Doc. dr. sc. Božidar Jaković

Ekonomski fakultet, Zagreb

WEB SERVISI ZA UPRAVLJANJE PROJEKTIMA..... 205

Sekcija E - Porezi i interna revizija

- *moderator: Ivica Milčić*

Natko Sertić

DELOITTE d.o.o., Zagreb

INTERAKCIJA INTERNE REVIZIJE I POREZNE FUNKCIJE 223

Domagoj Bakran

Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

POREZNI TRETMAN REINVESTIRANE DOBITI U 2015. GODINI..... 233

PLENARNI DIO

• moderator: *mr. Stanko Tokić*

Jasna Turković

Intesa Sanpaolo Card d.o.o., Zagreb

SLIČNOSTI I RAZLIKE ANGAŽMANA S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA I SAVJETODAVNIH
USLUGA INTERNE REVIZIJE 243

Mr. sc. Dorotea Brčić

Hrvatski telekom d.o.o., Zagreb

TESTIRANJE UČINKOVITOSTI INTERNIH KONTROLA OD STRANE INTERNE
REVIZIJE 259

POPIS OVLAŠTENIH INTERNIH REVIZORA 275

